

PROJECTE EDUCATIU

ESCOLA MOSSÈN JACINT VERDAGUER

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

Cornellà de Llobregat

Última revisió aprovada per Consell Escolar 17 de maig de 2018

Índex

Introducció. Nova definició i normativa	3
0. Dades generals	3
1. Context	4
2. Caràcter propi. Principis rectors	4
2.1 Objectius del centre. Plantejament institucional	5
3. Característiques del centre (aspectes rellevants que el caracteritzen: línies, equipaments, equip docent, activitats... orientats a assegurar l'equitat i l'excel·lència de l'activitat educativa)	6
4. Organització i funcionament del centre	7
5. Organització pedagògica del centre	7
6. Tractament de les llengües en el centre	9
7. Inclusió i atenció a la diversitat de l'alumnat. La coeducació	10
8. Tutoria i orientació de l'alumnat	12
9. El model de convivència escolar	12
10. La participació escolar	12
11. La projecció externa. La relació del centre amb l'entorn social	12
12. Els indicadors de progrés	12
13. Proposta, aprovació, difusió, seguiment i modificacions del PEC	13

Introducció

“El PEC de qualsevol institució educativa constitueix el marc de referència de tota la seva activitat escolar.

No només pretén recollir els trets d'identitat i els objectius generals, sinó que tendeix a orientar les activitats educatives i a promoure la col·laboració de tots els agents implicats, i ho fa a més amb una doble projecció: interna (cap els membres de la pròpia institució) i externa (cap a l'entorn)”¹

És una proposta global que pretén donar coherència a tot el procés d'intervenció educativa del centre. És el document de referència per a tots aquells que vulguin conèixer i formar part de la comunitat educativa del centre i és el referent inspirador dels diferents documents del centre.

0. Dades generals

Escola Mossèn Jacint Verdaguer

Av. Salvador Allende, 14-16

Tel. 93 376 60 79

Adreça electrònica a8016392@xtec.cat

Codi de centre 08016392

¹ *Mariano González Jorge, professor de la Universitat Rovira i Virgili. Revista Educativa núm. 8*

Generalitat de Catalunya, Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia de centres educatius.

Ministeri, Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE)

Generalitat de Catalunya, Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'Educació (LEC).

Generalitat de Catalunya, Decret 155/2010, de 2 de novembre, de les direccions dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent.

1. Context

L'escola és imminentment una escola urbana i de barri, ja que la immensa majoria dels alumnes tenen el seu domicili al voltant del centre, al mateix barri de Sant Ildefons.

El barri és una de les zones més densament poblades de la localitat, això comporta que la majoria dels grups estiguin plens o amb sobreràtio. La matrícula i la plantilla és força estable i s'ha anat reduint en els darrers anys com a resultat de les retallades en educació. (2013-14: mestres 15'5)

La població al barri de Sant Ildefons està formada per segones i terceres generacions de famílies immigrants procedents d'altres llocs d'Espanya. A l'actualitat hi ha un elevat nombre de famílies que procedeixen de l'estranger, fonamentalment de països d'Amèrica del Sud i del nord d'Àfrica, i en menor mesura de la Xina, Pakistan i altres països de l'Est.

El nivell socioeconòmic de les famílies del centre, anteriorment a la situació de crisi econòmica des de la primera dècada del segle XXI, era mig-baix. La majoria treballaven en el sector indústria i serveis i s'han vist especialment afectats per la crisi, augmentant considerablement les dificultats econòmiques de les famílies que en molts casos es podrien ubicar dins un nivell socioeconòmic baix.

Malgrat la diversitat de llengües maternes de la població, la llengua predominant al barri i llengua de relació de la majoria dels nostres alumnes és el castellà. El català s'utilitza gairebé exclusivament en l'àmbit escolar.

2. Caràcter propi. Principis rectors

El caràcter propi del nostre centre es defineix pels següents principis:

- Aconfessionalitat
- Pluralisme ideològic
- Escola catalana i plurilingüe.
- Multicultural i enriquidora.
- Arrelada a l'entorn
- Democràtica, participativa, dialogant, compromesa i solidaria.
- Inclusiva, acollidora i compensadora de desigualtats.
- Coeducadora
- Educació integral i activa, basada en el desenvolupament de les competències bàsiques, per fer alumnes autònoms que aprenguin a aprendre com a resultat del seu propi esforç i del treball conjunt de les famílies i els docents.

2.1. Objectius del centre. Plantejament institucional

- Educació de la màxima qualitat possible en funció dels recursos al nostre abast.
- Eficàcia en l'aplicació de les estratègies en tots els àmbits d'actuació.
- El ple desenvolupament de la personalitat de l'alumne.
- El compromís de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge i el de les seves famílies mitjançant la participació activa.
- La formació en el respecte dels drets i llibertats fonamentals i en l'exercici de la tolerància i de la llibertat dins els principis democràtics de convivència.
- La formació en el respecte de la pluralitat lingüística i cultural d'Espanya, d'Europa i del món
- La preparació per a participar activament en la vida social i cultural.
- La formació per a la pau, la cooperació i la solidaritat entre els pobles.

2.2 Objectius d'àmbit pedagògic

En aquest apartat s'expressen els objectius de caràcter més general.

Al PCC (Projecte Curricular de Centre) es recullen tots els continguts i objectius de manera més detallada.

2.2.1 Relatius a l'opció metodològica de l'equip de mestres:

Potenciar el lideratge natural dels mestres evitant l'autoritarisme, la competitivitat i els càstigs, tan físics com psíquics potenciant un ensenyament actiu en el que es desenvolupin la iniciativa i la creativitat.

Respectar les diferències individuals i ajudar els nois/es a comprendre la realitat i a treballar en grup i realitzar-se intel·lectualment i a manifestar la pròpia identitat i les seves opcions.

2.2.2 Relatius als continguts de l'ensenyament obligatori

L'escola ha de:

- Desenvolupar la capacitat d'expressió i comprensió dels alumnes
- Donar eines i habilitats bàsiques per que els alumnes puguin expressar-se correctament.
- Fomentar el gust per la lectura i escriptura.
- Donar estratègies de pensament (simbolitzar, relacionar, abstraure, explicar...)
- Treballar el raonament lògic i la resolució de problemes.
- Fomentar l'esperit crític.

- Oferir un ventall de tècniques plàstiques per augmentar els seus mitjans d'expressió.
- Desenvolupar les capacitats de força, d'agilitat, d'equilibri, de control, de coordinació dels moviments, d'habilitat i de precisió.
- Fomentar l'esperit d'equip en la pràctica dels jocs col·lectius i els esports.
- Assegurar que tots els alumnes, independentment de la seva llengua materna utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final dels estudis bàsics.
- Assegurar una bona comprensió oral de la llengua anglesa i...
- Fomentar l'adquisició d'hàbits intel·lectuals de tècniques de treball i de coneixements que corresponen a l'edat dels alumnes i que estan recollits al PCC.

En acabar l'etapa d'Educació Primària, tots els alumnes hauran d'haver adquirit les competències bàsiques establertes al PCC.

3. Característiques del centre

L'espai físic del centre condiona en certa mesura altres característiques del centre. Som una escola d'una línia sense possibilitats d'ampliació de grups ni de sobreràtio.

En l'organització de l'espai s'ha prioritzat l'atenció a l'alumnat desdoblant grups, el que comporta que els espais d'administració siguin molt reduïts (massa) i no hi hagi sala de mestres com a tal, la biblioteca compleix aquesta funció. Aquestes característiques de l'espai comporten una acurada organització i normes de l'ús dels espais per la seva polivalència, assegurant un bon aprofitament.

L'escola es troba en una ubicació excel·lent, amb uns patis de sorra grans i acollidors i una pista de minibàsquet, amb un gran espai poliesportiu lliure just davant, que utilitzem per a les festes col·lectives i l'Educació Física de 3r a 6è.

Les característiques físiques fan que siguem una escola "familiar" en el sentit en que tots els mestres coneixen a la majoria de l'alumnat, eduquem col·lectivament i les famílies, ja sigui des de l'AMPA com de forma individual, poden accedir fàcilment als mestres, a la direcció, a la participació en activitats... L'AMPA de l'escola fa un treball important al garantir, entre d'altres coses, els serveis d'acollida matinal, ludoteca, altres activitats extraescolars i la contractació del servei de menjador escolar.

L'escola forma part del PCEE que pretén afavorir la participació de tot l'alumnat en activitats esportives.

Assegurar l'equitat de l'activitat educativa és per a nosaltres un objectiu fonamental, per aquesta raó estem molt pendents de tots els recursos al nostre abast (municipals, comarcals...) Assegurar un accés equitatiu a l'educació és complicat tenint en compte els diferents bagatges de l'alumnat. Tenint en compte això el centre te dos gran vies d'actuació:

- Accions individuals: treballs de compromís i corresponsabilitat amb les famílies. Oferiment de recursos individuals (SEP, estudi assistit, programes específics (Glifing), gestió de beques de llibres i material didàctic i de menjador, tractament psicològic...) en funció de l'oferta.
- Accions col·lectives: pretenen aconseguir els recursos humans, materials, didàctics i pedagògics, per a que el centre es trobi en igualtat de condicions amb els centres de Catalunya que obtenen uns millors resultats educatius.

Aquestes accions que, en darrer terme, cerquen l'excel·lència educativa inclouen tant la reflexió pedagògica sobre com aprèn l'alumnat les Competències Bàsiques i com s'han d'ensenyar, com la recerca d'estratègies per aconseguir els recursos necessaris, independentment de les característiques de l'alumnat i les seves famílies, de l'espai físic, estructura de l'edifici o de la ubicació geogràfica del centre al barri de Sant Ildefons limítrof amb Gavarra.

4. Organització i funcionament del centre

L'organització del centre respondrà a criteris d'eficàcia i de coherència amb els objectius, principis i criteris recollits en aquest document.

Els principals criteris organitzatius són:

- Eficàcia en l'aplicació de protocols, en la detecció de necessitats i l'aplicació d'estratègies, la seva avaluació i la difusió si s'escau.
- Implicació del professorat amb estructures organitzatives que l'afavoreixin i recolzant les seves iniciatives, valorant les seves aportacions i coresponsabilitzant-se dels resultats.
- Participació del conjunt de la comunitat educativa per l'ús d'eines i mecanismes que els permetin estar informats de la vida de l'escola i formar part d'ella.
- Diversificació de les formes d'agrupament de l'alumnat en funció de l'edat, dels progressos i dificultats de cada alumne, de la metodologia a emprar, de les activitats, dels continguts... i dels criteris pedagògics, factibles, que el claustre valori.

5. Organització pedagògica del centre

Els criteris que orienten l'organització pedagògica del centre són:

Criteris Pedagògics:

- Educació integral de l'alumnat.

- Diversitat metodològica en el processos d'ensenyament aprenentatge i a les avaluacions d'aquests processos.
- Competència lectora com a eix vertebrador de l'aprenentatge.
- Aprendre a aprendre.
- Significativitat dels continguts i activitats.
- Educació Inclusiva.

Els criteris que orienten i desenvolupen el **currículum** al centre:

L'educació integral i activa, basada en el desenvolupament de les competències bàsiques a partir de la **participació** de l'infant i com a resultat de l'esforç conjunt dels alumnes, les famílies i els docents, és el nostre referent metodològic.

La línia de treball segons el projecte educatiu del Centre té per objectiu primordial afavorir el desenvolupament de l'esperit crític, la capacitat de discussió i de decisió, potenciant actituds de col·laboració, tolerància i solidaritat, respectant els diferents ritmes evolutius i les capacitats intel·lectuals dels nostres alumnes.

Es vetlla perquè hi hagi un respecte mutu entre tots els membres que formen la comunitat escolar: alumnes, mestres, pares, mares, i famílies, personal no docent..., per tal de facilitar la convivència i potenciar els hàbits i tècniques de treball.

L'escola ha de tendir a **trencar els sistemes tradicionals de l'ensenyament formalista i intel·lectualista, fomentant mètodes i tècniques actives d'ensenyament i aprenentatge que assegurin aprenentatges significatius i vivencials. La manipulació, l'experimentació, l'enfocament comunicatiu de les llengües, seran les metodologies de treball habituals des de l'Educació Infantil fins al finalitzar l'Educació Primària.**

Es vetllarà per l'adquisició i implementació de les Tecnologies de l'aprenentatge **TAC i TIC** al centre buscant un accés equitatiu dels nostres alumnes a l'educació, respecte als d'altres centres i poblacions.

Es tendirà també a una individualització pedagògica, adaptant l'ensenyament a les característiques individuals de cada alumne/a, sense oblidar la socialització que suposa, el treball en grup que permet als alumnes tenir els seus punts de vista i confrontar-los amb els dels altres.

L'ensenyament ha de partir de la realitat immediata dels nois i noies, ajudant-los a explorar activament el món que els envolta, que junt amb els punts anterior els permetrà desenvolupar la seva capacitat crítica.

L'escola ha de vetllar pel desenvolupament de la creativitat dels nois i noies i això ho farà creant un ambient ric que valori els aspectes positius i els estimuli en el seu treball, afavorint també unes relacions humanes obertes amb una bona comunicació professor/a - alumne/a i alumnes entre sí.

A l'escola s'ha de viure en un ambient de llibertat, per tant les actituds del professorat tendiran a ajudar, comprendre, acceptar i valorar a cada alumne.

Els criteris que orienten l'**avaluació** són els següents:

Es respectaran els criteris prescriptius relatius a l'avaluació dels processos d'ensenyament aprenentatge.

L'avaluació serà individual i continua.

S'establiran Plans Individualitzats (PI) amb criteris específics d'avaluació per aquells alumnes que ho requereixin i no superin els objectius de cicle.

S'establiran les activitats de reforç i ampliació necessàries per assegurar un procés d'e-a adequat a cada infant.

La retenció d'un alumne al finalitzar un cicle només es proposarà a les famílies si és valora que aquesta retenció assegurarà l'assoliment dels objectius del cicle i una bona integració de l'alumne en el nou grup classe.

Els alumnes promocionaran amb un màxim de dues àrees suspeses, una de les quals potser una matèria instrumental (llengua catalana o matemàtiques..).

Cada docent establirà de forma raonada els seus criteris d'avaluació en base al marc legal.

6. El tractament de les llengües en el centre

La llengua pròpia de l'ensenyament a Catalunya és el català. **Ens definim com una escola catalana i plurilingüe.**

L'escola ha de garantir que tots els alumnes, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, **puguin utilitzar correctament el català i el castellà al final dels estudis bàsics.**

La llengua vehicular i d'aprenentatge del centre és el català.

La llengua estrangera que s'imparteix és l'anglès i s'inicia al primer nivell del Parvulari, incidint especialment en l'expressió i comprensió oral.

La introducció de la llengua castellana es realitza al primer nivell del Cicle Inicial.

El procés d'ensenyament aprenentatge de les llengües es porta a terme a partir d'un enfocament comunicatiu.

Es reconeix les altres llengües maternes dels alumnes.

Al Projecte Lingüístic del Centre, aprovat el 26/06/2008, s'expressa amb més detall com ha de ser la utilització i l'ensenyament de les diferents llengües que formen part del currículum.

7. Inclusió i atenció a la diversitat de l'alumnat. La coeducació

Elements metodològics i organitzatius:

- Educació Física coeducació
- Mitjos grups. Educació Especial
- Desdoblament
- Nouvinguts: padrins i explicacions orals en castellà
- Plàstica
- Música
- Grups reduïts
- SEP
- Reforç escolar Estudi Assistit
- Glifing
- PCEE
- Altes capacitats

Criteris:

- Seguiment individual (avaluació)
- Grups heterogenis
- Detecció de dificultats
- Expectatives
- Pla Individualitzat
- Recursos Escola-Família-Entorn
- Diferents activitats, materials
- Treball cooperatiu
- Activitats de solidaritat

Al nostre centre tots els alumnes han de trobar en l'escola un lloc per a desenvolupar-se plenament com a persones independentment de la seva llengua, nacionalitat, sexe, orígens, classes social, dificultats d'aprenentatge i/o integració. L'escola és un espai on articulem els recursos disponibles per a la compensació de desigualtats i l'acolliment de les realitats diverses.

Entenem la **diversitat com una font de riquesa i la multiculturalitat**, en particular, com un element d'intercanvi i de coneixement del món que ens envolta i de la realitat dels nostres infants i les seves famílies.

S'educa als alumnes per una convivència basada en la llibertat, en la mútua comprensió, en la tolerància i el respecte.

La coeducació és un aspecte fonamental que considerem que no és pot oblidar com a eina per a l' inclusió, en aquest cas per raons de gènere. La coeducació és el procés pel qual s'arriba, a través de les vivències de relació entre nens i nenes, a la plena acceptació de la pròpia sexualitat i la de l'altre. Per tant, no consisteix només a tenir nens i nenes en una mateixa aula. L'educació sexual ha de conduir cap al respecte a la pròpia persona i a la de l'altre i així a la integració natural de la realitat social, constituïda per homes i dones, valorant l'enriquiment de la complementarietat.

La instrucció sexual és una eina valuosa en el procés de la coeducació. La sexualitat no és aleshores un tabú, sinó simplement el coneixement dels drets propis de cadascú que, complementant-se, permeten estimar i valorar la col·laboració amb l'altre en el treball, en el joc i en el diàleg...

A grans trets el treball coeducatiu es podria resumir a orientar l'activitat cap a una educació per a la igualtat, sense discriminacions per raó del sexe, i superadora de mites i tabús. Per tant determina una actitud del docent que de forma conscient ha de mirar d'evitar conductes que posen l'èmfasi en els papers tradicionals atribuïts a l'home i a la dona i que intenta proporcionar als alumnes imatges diversificades i no convencionals d'un i altre sexes.

Per arribar a uns plantejaments de coeducació cal decidir-se per opcions determinades en:

L'elecció dels llibres de text i les lectures complementàries.

Els criteris d'agrupament d'alumnes per al treball escolar.

La repartició de tasques a desenvolupar (trencant el concepte de tasques sexistes).

La no permissivitat d'actitud sexistes de l'alumnat ni dels membres de la comunitat educativa.

L'atenció a la diversitat es realitzarà a partir de les definicions de les necessitats individuals de l'alumnat que s'agruparà en petits grups per rebre reforç en les matèries instrumentals. Les dificultats de caire temporal s'atendran a partir dels Suport Escolar Personalitzat (SEP) a partir d'una programació i avaluació sistemàtica. En tots els casos es buscarà la complicitat amb les famílies per donar la resposta més adequada a les necessitats dels alumnes, ja sigui per dificultats d'aprenentatge o per altes capacitats.

Els mestres plantejaran adaptacions de les activitats o activitats diferents, si s'escau.

Es tendirà a utilitzar diferents metodologies, plantejaments dels procediments i formes d'avaluació per adaptar-nos a les diferents formes d'aprenentatge dels alumnes.

Els alumnes amb necessitats educatives específiques rebran l'atenció educativa d'un mestre especialista. El número de hores dependrà dels recursos disponibles, en qualsevol cas, les hores d'educació especial només s'utilitzaran per cobrir absències d'altres mestres en darrera opció.

Es facilitarà a les famílies la informació de tots els recursos de l'entorn disponibles pel tractament de la diversitat.

8. Tutoria i orientació de l'alumnat (Veure NOFC, pàg. 40-42)

9. El model de convivència escolar (Veure NOFC, punt 5) Pla Acollida (Veure NOFC, annex 14) (Veure NOFC, Acollida P-3, pàg. 38)

El model de convivència escolar es basa en la prevenció del conflicte:

- Coneixença
- Normes clares
- Complicitat famílies
- Actuacions acurades
- Tutories
- Colònies

10. La participació escolar (Veure NOFC, pàg. 101, punt 7)

11. La projecció externa. La relació del centre amb l'entorn social

- Participació, oferiments-participació
- Pla d'Entorn... altres programes. Iniciatives.
- Altres escoles: PCEE, Consell Escolar Municipal, grups de treball Educació Física.
- Coordinació Primària-ESO i escoles bressol
- Festivals carnestoltes, nadales, Cantania.
- Ponències...
- Web
- Ajuda en acció
- Catrathxos
- Participació en mitjans de comunicació

12. Els indicadors de progrés

Criteris dels Indicadors d'avaluació:

Els indicadors de la PdD i de la PGC sempre hauran de fer referència i incloure els següents aspectes:

- a) Millora dels resultats Educatius de l'alumnat, incloent-t'hi, necessàriament, els resultats de proves externes, com per exemple les CCBB, l'actual avaluació diagnòstica de 5è, o altres de caire similar que s'estableixin.

- b) Indicadors de progrés o resultats que incloguin l'ús d'elements de seguiment de l'aplicació efectiva de les estratègies plantejades per l'assoliment dels objectius.
- c) Indicadors referits al grau de participació dels diferents estaments de la Comunitat Educativa.

El conjunt d'indicadors permetran determinar el grau d'eficàcia de les mesures preses per l'assoliment dels objectius. Si s'escau es podran incloure indicadors de context, de processos i de recursos. Al Pla Anual s'inclourà el Sistema d'Indicadors del Centre.

13. Proposta, aprovació, difusió, seguiment i modificacions del PEC

Aquest PEC s'ha fet tenint en compte d'on venim, a on som, la nostra pràctica educativa diària i el context social, polític i econòmic.

S'han tingut en compte les aportacions de les famílies a partir d'una enquesta i de les aportacions del consell escolar.

L'aprovació/revisió s'ha fet el 25 de març de 2015

El document es presentarà breument a les jornades de portes obertes i es penjarà a la web. Estarà a l'abast de tots els membres de la comunitat educativa que el vulguin consultar.

Aquest document emmarcarà les accions del Projecte de Direcció i les programacions anuals, seguiment i modificacions.